

POZDRAVNA RIJEČ

Filozofski fakultet u Nikšiću sa akademskim, magistarskim i doktorskim studijama na petnaest studijskih programa, sa blizu 3000 studenata na svim nivoima i edukacijama, oko 60 nastavnika i 80 saradnika u stalnom radnom odnosu i dobro razvijenom neophodnom pratećom strukturom, za svo vrijeme postojanja, a to je skoro pola vijeka, uporedo sa organizacijom nastave posvećivao je punu pažnju naučno-istraživačkom radu. On je afirmišući jedinstvo naučnog i nastavnog rada izrastao u snažnu i složenu visokoškolsku instituciju sa velikim naučnim potencijalom i širokim mogućnostima za razvoj naučno-istraživačkog rada kao osnove nastavne djelatnosti, ali i sa velikim mogućnostima za primjenu rezultata u rješavanju mnogih aktuelnih problema. Pri tom, uvijek je bio cilj da se ostvari funkcionalno i programsko jedinstvo nauke i obrazovanja, za integraciju znanja u intelektualnu cjelinu, sintezu i uopštavanje naučnih rezultata. Ovakav pristup i motivi su trajno prisutni, dakle i sada, traže angažovanje svih snaga i permanentno iznalaženje najboljih rješenja u organizaciji naučno-istraživačkog rada. To je jedan od motiva Filozofskog fakulteta za organizaciju ovog skupa.

Za očekivati je da se na skupu raspravlja o najadekvatnijim mogućnostima uključenja rezultata naučno-nastavnog rada u nastavi, o što boljoj sinhronizaciji individualnog rada nastavnika, saradnika i studenata sa timskim radom, o najefikasnijem prezentovanju rezultata naučnog rada, o organizaciji naučnih skupova i simpozijuma, izdavačkoj djelatnosti u funkciji naučno-istraživačkog rada i mnogim drugim pitanjima.

Na našem Fakultetu posebno je aktuelizovano pitanje uključenja u naučno-istraživački rad mladih saradnika, studenata, prije svega specijalističkih, magistarskih i doktorskih studija. S tim u vezi, takođe u žiži našeg interesovanja je iznalaženje mogućnosti za uključivanje diplomskih, specijalističkih radova, magistarskih i doktorskih teza u šire, kompleksnije naučno-istraživačke projekte, posebno one međunarodnog karaktera.

Očekujemo dalje, u raspravama i diskusijama, viđenje cjelokupnog naučno-istraživačkog rada na Univerzitetu, posebno sa aspekta obezbjeđivanja odgovarajućeg statusa kod nadležnih institucija i obezbjeđivanja značajnije finansijske podrške za ovu namjenu.

Na Filozofskom fakultetu, najvećoj univerzitetskoj jedinici Univerziteta Crne Gore, izučava se preko 450 disciplina, što nosi velike obaveze u organizaciji nastave, obezbjeđivanju nastavničkog i saradničkog kadra, dobru i dnevno efikasnu organizaciju nastave, organizaciju kolokvijuma, završnih i popravnih

ispita, obavezu o dobrom informisanju studenata o njihovim pravima i obavezama i oko mnogih drugih pitanja. Naš Univerzitet se odlučio za prihvatanje Bolonjske deklaracije, kao osnovnog i presudnog akta u organizaciji svog rada, u okviru koje su ponuđena rješenja za najveći dio ovih pitanja. U odnosu na stari tradicionalni način organizovanja na Univerzitetu ona je donijela nova rješenja, nove pristupe i metode koje su tražile odustajanje od starih navika i potrebu prilagođavanja novim pravilima. Zbog toga nije čudno što je Bolonjska deklaracija često u žiži javnosti sa kritikama i pohvalama, sa različitim komentarima, a često se stiče utisak o nedovoljnom poznavanju ove konvencije. Iskustva Bolonjske deklaracije u Crnoj Gori nijesu preduga, ali smatrali smo da su ipak dovoljna da se već mogu dati relevantne ocjene o njenoj primjeni kod nas. To je bio naš motiv da na ovom skupu jedna od tema bude dosadašnja iskustva o Bolonjskoj deklaraciji.

Jedno od pitanja, na koje bi mogli na ovom skupu da čujemo odgovore ili barem sugestije, jeste da li su svi nastavnici i saradnici do kraja shvatili i prihvatili duh i pravila Bolonjske deklaracije. Ista dilema mogla bi se odnositi i na odnos studenata prema novim pravilima studiranja i njihovu spremnost na potrebu, praktično, dnevnog odgovora na studentske obaveze. U praksi, na Filozofskom fakultetu, često smo imali i pitanja i dileme da li su obaveze optimalno vremenski isplanirane, pogotovo sa aspekta organizacije ispita.

Bolonjska deklaracija podrazumijeva i prethodno ispunjenje odgovarajućih standarda koji su neophodni za njenu realizaciju na očekivani način. Tu se misli na nivo tehničkih uslova studiranja, opreme, literature i mnogih drugih važnih sadržaja neophodnih za kvalitetno studiranje. Posebno se postavlja pitanje da li su, što je jedna od osnovnih namjera Bolonjske deklaracije, obezbijeđeni uslovi za svakodnevnu komunikaciju nastavnika i saradnika sa studentima. Da li postojeće norme na Univerzitetu, broj studenata sa kojima sada nastavnici i saradnici izvode nastavu omogućavaju ispunjenje ovog uslova, da li se pri ovakvoj organizaciji mogu ostvariti direktni uvid u svakodnevni rad studenata i česta provjera njihovih znanja. Preovlađujuća ocjena je, ipak, da sve ovo nije kod nas na Univerzitetu Crne Gore u zadovoljavajućoj mjeri ispunjeno, što je posljedica nedovoljnog budžeta opredijeljenog za rad Univerziteta i njegovih jedinica. Željeli bismo da i ovaj skup bude doprinos široj društvenoj aktivnosti oko kvalitetnog sagledavanja ovog problema i daljih naučnih istraživanja ovog fenomena.

Blagoje Cerović
Dekan Filozofskog fakulteta u Nikšiću